

Datum
2024-12-16

Diarienummer
KS-2022/1095

Avsändare
Robert Karlsson
08-53536594
Robert.Karlsson2@huddinge.se
Kommunstyrelsens förvaltning

Mottagare
Länsstyrelsen Stockholm

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Ändring av detaljplan för Kurvan 2 och 5 inom kommundelen
Kungens kurva, Huddinge kommun

Planområde för ändring av detaljplan för Kurvan 2 och 5

Sammanfattning

Ändringsplanen berör fastighet Kurvan 2 och 5. Planen ska möjliggöra utveckling av handelsverksamhet på fastigheten Kurvan 5.

Ikea avser komplettera varuhuset i Kungens kurva med ett nytt logistikcentrum på fastigheten Kurvan 5 vilket aktualiserat ett behov av att genomföra en tillbyggnad. Tillbyggnaden är tänkt att ersätta den befintliga varuutlämningen som ligger en bit söderut i Kungens Kurva vid Dialoggatan/Kungens Kurvaleden. Det finns även ett behov av att utöka tillåten byggrätt för befintlig bebyggelse för att göra mindre anpassningar. För att genomföra förändringen, som innebär att cirka 10 000 BTA (bruttoarea) tillförs fastigheten Kurvan 5, krävs en planändring i gällande detaljplan.

Lämplighetsprövningen i detaljplanen omfattar endast den eller de planbestämmelser som läggs till, justeras eller tas bort.

På grund av bilinfrastruktur, storskalighet och de omfattande parkeringsytorna finns begränsat med grönska och naturlig avledning av vatten sker undantagsvis. Dagvatten leds via brunnar och diken till Rödstensfjärden, del av Mälaren. Planen ligger inom sekundärt vattenskyddsområde och berörs av Östra Mälarens skyddsföreskrifter.

Utöver utmaningar i området med skyfall och biologisk mångfald kan värmeöar komma att bli än mer problematiska i framtiden.

Området berörs inte av strandskydd eller riksintressen enligt översiktsplanen. Inom planområdet finns det ekdungar som skyddas i gällande plan och ska särskilt värnas enligt planbeskedet.

Skyfallsanalyser har utförts på platsen och där konstateras det att delar av fastigheten skulle kunna drabbas av översvämning.

Påverkan från den här planen är mycket begränsad då det endast rör sig om en ändring för att tillåta ytterligare byggbar yta.

Negativa konsekvenser på den redan begränsade grönstrukturen och utsläpp av dagvatten från hårdgjorda ytor bör kunna begränsas eller till och med förbättras genom framtaget förslag på skyfallslösning med en grön lågpunkt i östra planområdet med möjlighet till plantering av träd och annan grönska istället för den idag asfalterade parkeringen på samma plats.

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att detaljplanen inte bedöms kunna ge upphov till betydande miljöpåverkan. Bedömningen har gjorts med beaktande av kriterierna i 5 § och 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen.

En strategisk miljöbedömning, enligt 6 kap 3 § miljöbalken, behöver därför inte upprättas för detaljplanen.

Innehåll

Inledning	1
Om undersökning av betydande miljöpåverkan	1
Syfte	2
Metod	2
Beskrivning av detaljplan	3
Platsens förutsättningar	5
Befintlig markanvändning	5
Undersökningens geografiska avgränsning	6
Undersökning om betydande miljöpåverkan	6
Vatten	6
Människors hälsa	8
Kumulativa effekter	10
Motiverat ställningstagande	11

Inledning

Om undersökning av betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas (6 kap. 3 § miljöbalken).

Undersökning om betydande miljöpåverkan är den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Strategisk miljöbedömning är processen i vilken en miljökonsekvensbeskrivning utarbetas.

Undersökningen innebär att myndigheten eller kommunen ska;

- identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och

- samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras (6 kap. 6 § miljöbalken).

I miljöbedömningsförordningens 5 § anges vilka omständigheter som kommunen ska utgå ifrån. Om planområdet ska tas i anspråk för någon av de åtgärder som listas 4 kap. 34 § andra stycket plan- och bygglagen, vilka bland annat är anläggandet av ett industriområde, köpcentrum, parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt, ska även hänsyn tas till kriterierna i 10–13 §§ MBF (2 kap 5 § plan- och byggförordningen).

Efter att undersökningen har genomförts ska kommunen fatta ett särskilt beslut om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte (6 kap 7 § miljöbalken). I Huddinge kommun fattas det särskilda beslutet om betydande miljöpåverkan av planchefen i samband med att detaljplanen går ut på samråd.

Syfte

Syftet med detta PM är att utgöra samrådsunderlag och en preliminär avgränsning av det fortsatta arbetet med miljöfrågor inom detaljplanen.

Undersökningen redovisar bland annat följande:

- Genomgång av detaljplanens egenskaper, platsens förutsättningar och möjlig miljöpåverkan till följd av detaljplanen samt eventuella förslag till kompletterande underlag/ utredningar inom detaljplanearbetet.
- Motiverat ställningstagande avseende den bedömda miljöpåverkan.

Metod

Följande undersökning har gjorts med stöd av en checklista som bygger på 6 kap. miljöbalken samt 5 § och 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen och är ett verktyg som hjälper utredaren att följa bedömningskriterierna i lagstiftningen på ett systematiskt sätt.

Medan checklistan ger stöd för utredaren att säkerställa att relevanta aspekter gås igenom är detta dokument det som utgör själva huvuddelen av bedömningarna. Bedömningen utgår från den berörda platsens betydelse samt den påverkan som detaljplanen medför, det vill säga åtgärdens utmärkande egenskaper, lokalisering och miljöeffekter.

Metodiken tillämpar ingen underliggande beräkningsskala eller kvantitativ bedömningsgrund som ger ett visst utfall.

I undersökningen bedöms om någon enskild aspekt eller flera aspekter sammantaget kan leda till att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Osäkerhet om vilken miljöpåverkan planens genomförande kan få hanteras som en risk för betydande miljöpåverkan. I undersökningen beaktas både negativa och positiva konsekvenser. Det är dock den negativa miljöpåverkan som är avgörande när kommunen gör sin slutliga bedömning.

Undersökningen har genomförts av kommunens sakkunniga utifrån tillgängligt kunskapsunderlag om platsen och planens påverkan.

Beskrivning av detaljplan

Ändringsplanen berör fastigheterna Kurvan 5 och Kurvan 2. Planen ska möjliggöra utveckling av handelsverksamhet på fastigheten Kurvan 5.

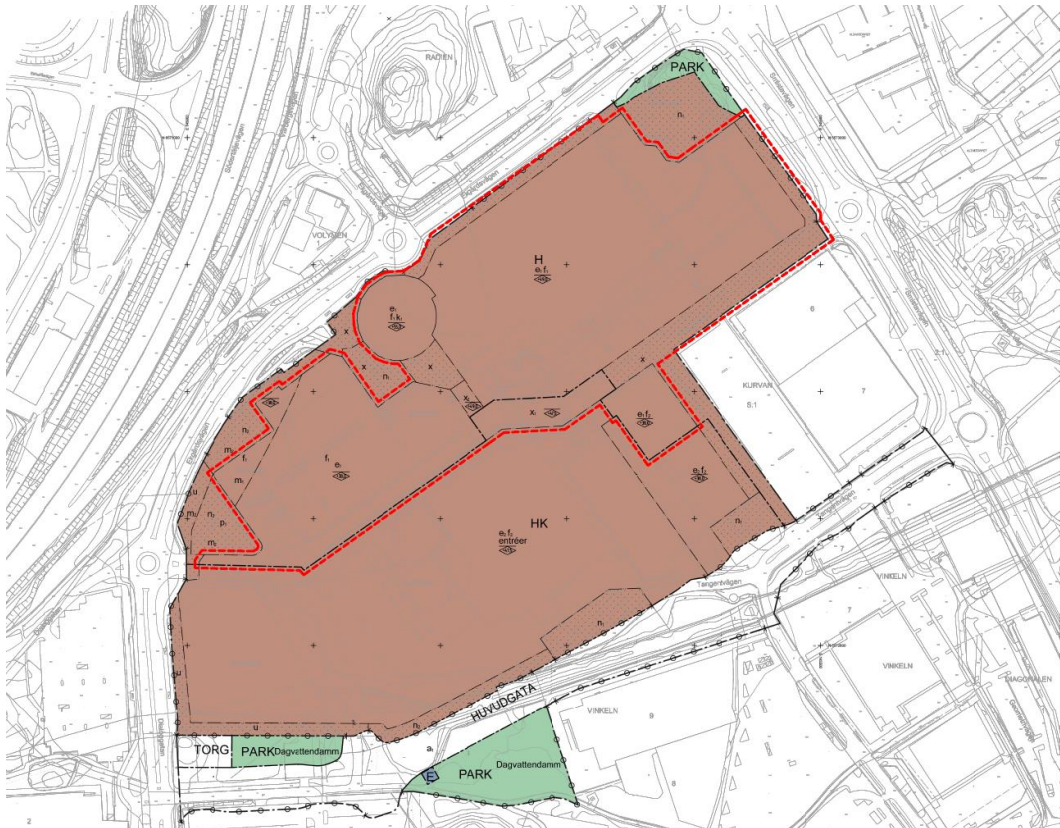
Befintlig detaljplan omfattar fastigheterna Kurvan 2 och 5. För att möjliggöra utbyggnad av logistikcentrum som Ikea vill bygga till inom fastigheten Kurvan 5 krävs en planändring som innebär att cirka 10 000 BTA (bruttoarea) tillförs fastigheten Kurvan 5.

Förutsättningarna för en ändring av detaljplanen är att plan- och bygglagens krav på tydlighet uppfylls samt att ändringen ryms inom syftet för den ursprungliga detaljplanen. Lämplighetsprövningen i detaljplanen omfattar endast den eller de planbestämmelser som läggs till, justeras eller tas bort.

Kommunstyrelsen lämnade positivt planbesked för fastigheterna Kurvan 2 och Kurvan 5 i Kungens kurva den 29 oktober 2021 för att omfördela byggrätter mellan fastigheterna i befintlig detaljplan för att möjliggöra utbyggnad av varulager/logistikdel inom Kurvan 5. Förutsättningarna för att ändra utformningen av den sammanbyggnad ovan mark mellan fastigheterna som finns i gällande detaljplan ska utredas.

Planområdet ligger i Kungens kurva handelsområde i direkt anslutning till framtida stationsläge för Spårväg syd och cirka 800 meter från Skärholmens tunnelbanestation samt ingår i en av kommunens regionala stadskärnor och primära utbyggnadsområden.

Planen medför att befintliga arbetstillfällen kan vara kvar i området när IKEA:s nuvarande varuutlämning inom fastigheten Diametern 2 behöver avvecklas till följd av pågående detaljplaneläggning inom denna fastighet.

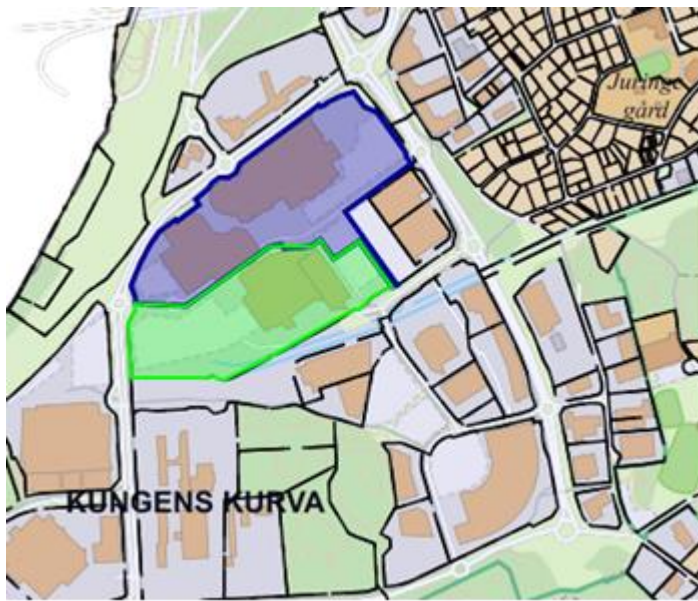
Figur 1. Bild som visar gällande detaljplan i området. Röd streckad linje anger preliminär planområdesgräns för ändringsplanen. En del i planarbetet är att utreda planområdets avgränsning så det kan komma att ändras.

Figur 2. Illustration från exploatörerna i samband med planbeskedsansökan. Skrafferad yta, i första hand inom fastigheten Kurvan 5, är området som är aktuellt för tillbyggnaden.

Projektet överensstämmer med kommunens översiktsplan.

I den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2050, har Kungens kurva pekats ut tillsammans med Skärholmen som en gemensam regional stadskärna. Ambitionen med stadskärnorna är att de ska kunna fungera som en egen stadskärna och ett alternativ till Stockholm stads centrum.

Figur 3. Fastigheten Kurvan 2 markerad med grönt och Kurvan 5 markerade med blått.

Platsens förutsättningar

Befintlig markanvändning

Befintlig detaljplan heter Detaljplan för Kurvan 2 och 5 samt Tangentvägen, IKEA-varuhuset och IKEA shopping center Kungens kurva, antagen av Kommunstyrelsens förvaltning, Laga kraft 14 juli 2017, KS-2015/291.

Kungens kurva är en av Sveriges största handelsplatser och utpekad, tillsammans med Skärholmen, som en regional kärna i RUFS 2050. I dagsläget dominerar bilen landskapet genom motorvägen E4/E20 och det pågående arbetet med den södra infarten till Förbifart Stockholm som passerar mellan Skärholmen och Kungens Kurva. Bilen har också varit det huvudsakliga färdssättet för att ta sig till Kungens Kurva och till IKEA. Området är fyllt av storskaliga varuhusbyggnader med omkringliggande hårdgjorda ytor runt om för att ackommodera besökarnas bilar.

På grund av storskalighet och de omfattande parkeringsytorna finns begränsat med grönska och naturlig avledning av vatten sker undantagsvis. Dagvatten leds

via brunnar och diken till Rödstensfjärden, del av Mälaren. Planen ligger inom sekundärt vattenskyddsområde och berörs av Östra Mälarens skyddsföreskrifter.

Utöver utmaningar i området med skyfall och biologisk mångfald kan värmeöar komma att bli än mer problematiska i framtiden.

Området berörs inte av strandskydd eller riksintressen enligt översiktsplanen. Inom planområdet finns det ekdungar som skyddas i gällande plan och ska särskilt värnas enligt planbeskedet.

Undersökningens geografiska avgränsning

Utredningsområdet utgörs av planområdet, som är den faktiska fysiska ytan som upptas av detaljplanen, samt det omkringliggande influensområdet som påverkas direkt och indirekt, i den här planen främst av en möjlig ökning av vattenvolymer vid händelse av skyfall. Eftersom denna plan endast avser ändring av befintlig plan så bedöms inte influensområdet skilja sig väsentligt från det som bedömts i befintlig plan.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Nedan presenteras resultatet av undersökningen om betydande miljöpåverkan. Påverkan från den här planen är mycket begränsad då det endast rör sig om en ändring för att tillåta ytterligare byggbar yta.

Vatten

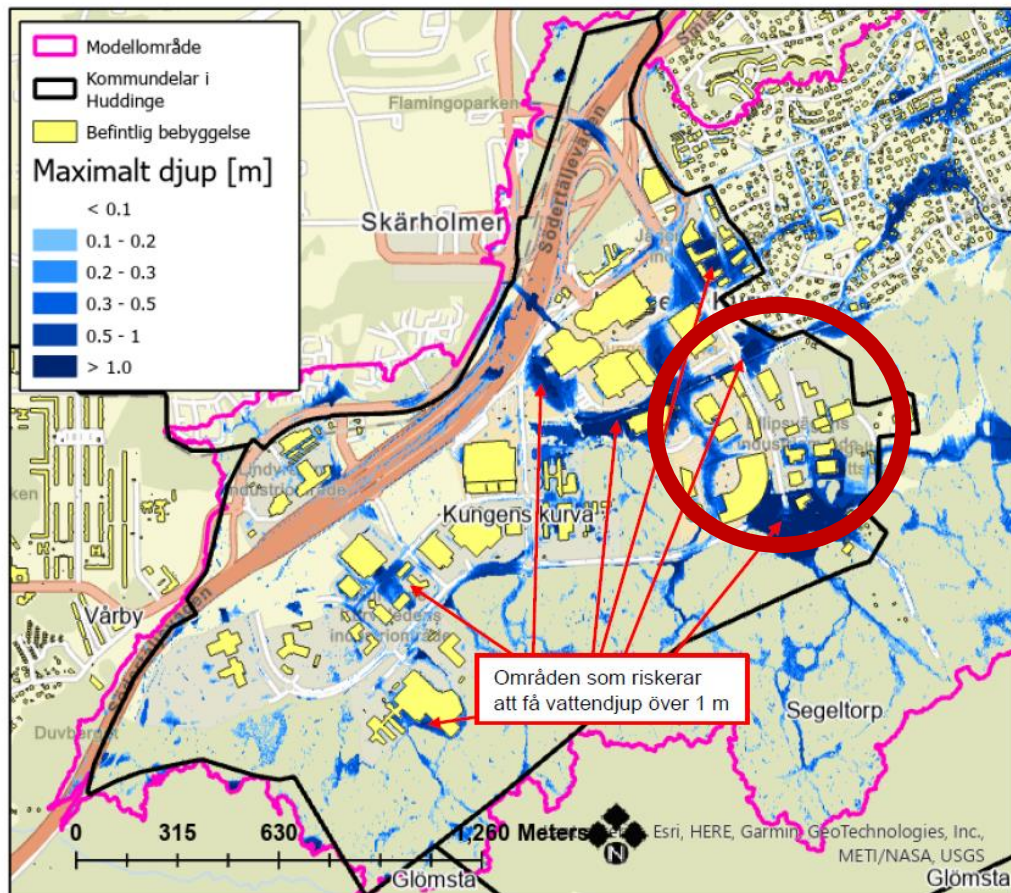
Platsen

Yt- och grundvatten

- Dagvatten leds ut till Östra Mälarens vattenskyddsområde och planområdet ingår i den sekundära vattenskyddszonen för nämnda recipient. Regn från hårdgjorda ytor leds idag via oljeavskiljare vidare till recipienten. Befintlig plan som möjliggör utbyggnad av befintliga byggnadsvolymer inom planområdet har också flera utpekade dagvattenåtgärder för att rena vatten i gröna stråk. Dessa stråk avsågs att anläggas i samband med att parkeringsytor och utökade byggnadsvolymer anordnades. Dessa har ännu inte färdigställts dock.

Skyfall

- Skyfallsanalyser har utförts på platsen och där konstateras det att delar av fastigheten skulle kunna drabbas av översvämning.

Figur 6:2. Simulerade maximala vattendjup för befintlig situation. Ett antal områden riskerar att få mycket stora vattendjup över 1 m. Bakgrundskarta: Lantmäteriet.

Figur 4. Bild hämtad från Skyfallsutredning Kungens Kurva, Huddinge kommun, Norkonsult 2023. Vinröd inringning visar planområdet.

Planen och påverkan

Yt- och grundvatten

- Utsläpp av dagvatten från nya eller ombyggda hårdgjorda ytor som t ex parkeringsanläggningar får, i enlighet med föreskrifterna för det sekundära vattenskyddsområdet, inte ske direkt till dagvattenssystemet utan föregående rening. Rening föreslås i planförslaget i infiltrationsstråk, rain-gardens och det bör även finnas möjlighet att leda vatten till en tillkommande skyfallsyta som kommer vara genomsläpplig. Bedömningen är att utsläppen inte kommer att öka.

Skyfall

- För att inte skyfall ska bli ett problem behöver placering av tillkommande byggnader studeras och plats ges för motsvarande skyfallsvolymer som ryms där idag. Bedömningen är dock att problemet kan hanteras lokalt genom höjdsättning och ett utpekade skyfallsområde och att ändringar av planen inte kommer leda till ökade problem för omkringliggande fastigheter.

Samlad bedömning

Yt- och grundvatten

- Ingen påverkan

Skyfall

- Ingen påverkan

Utredningsbehov

- Den dagvatten- och skyfallsutredning som hör till befintlig plan behöver uppdateras.

Människors hälsa

Platsen

Buller och luftkvalitet

- Både buller och luftkvalitet är bedömt i befintlig plan och har bedömts som acceptabla på platsen.

Urban värmeeffekt

- Planområdet har mycket få träd överhuvudtaget. Inom planområdets östra del, den del som ändringsplanen berör, finns en ung trädallé. De tolv lindarna har en stamdiameter i brösthöjd på mellan ca 13 och ca 18 cm. Åldern uppskattas vara mellan 20-25 år efter att ha tittat på äldre flygbilder samt rådfrågande med representanter för IKEA.

Planen och påverkan

Buller och luftkvalitet

- Planförslaget bedöms inte förändra buller- eller luftsituationen då det totala antalet trafikrörelser i området kommer vara i stort sett oförändrade. Den lagerverksamhet för bulkiga varor som pågår på fastigheten Diametern längre bort i Kungens Kurva kommer att förläggas inom Kurvan 5 istället. Snarare ger denna förändring förutsättningar för att minska antalet trafikrörelser i området och därmed minska påverkan på buller och luftkvalitet. Huvudsakliga källor till buller och påverkan på luftkvaliteten kommer oavsett planändringen vara E4/E20 och den omfattande trafik som ändå rör sig i handelsområdet.

Urban värmeeffekt

- Den trädallé som kommer behöva tas bort är en av få delar av planområdet och Kungens Kurva i stort där det idag finns träd. Det gör att borttagandet av dessa är mer negativt än om motsvarande träd på annan plats hade tagits bort. Trädalléns möjlighet att bidra till en dämpning av urban värmeeffekt bedöms dock som mycket liten.
- I ett tilltänkt skyfallsstråk i östra planområdet finns förutsättningar för att återplantera ett antal träd. Detta stråk kan till och med förbättra grönytefaktorn i området på ett påtagligt sätt.

Samlad bedömning

Buller

- Ingen påverkan.

Luftkvalitet

- Ingen påverkan

Urban värmeeffekt

- Ingen påverkan.

Kumulativa effekter

- Kumulativa effekter ingår i bedömningen av miljöeffekter enligt 6 kap 2 § miljöbalken och ska beaktas enligt 5, 10, 11, 13 §§ miljöbedömningsförordningen. Inga sådana effekter bedöms finnas i och med denna plan.

Samlad bedömning

- Ingen påverkan.

Motiverat ställningstagande

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att planen inte bedöms kunna ge upphov till betydande miljöpåverkan. Bedömningen har gjorts med beaktande av kriterierna i 5 § och 10–13 § miljöbedömningsförordningen.

Motivet till ställningstagandet grundas på att planen endast medger tillkommande byggnadsarea och påverkan därmed har en mycket begränsad omfattning där främst skyfall behöver beaktas.

En strategisk miljöbedömning, enligt 6 kap 3 § miljöbalken behöver därför inte genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) inte upprättas för planen.

Robert Karlsson
Miljöplanerare
Kommunstyrelsens förvaltning

Jonas Kinell
Planarkitekt
Kommunstyrelsens förvaltning